

J A S O N A R N O P P

**POSLEDNÍ
DNY**

**JACKA
SPARKSE**

ZAKÁZANÁ TAJEMSTVÍ, PRO KTERÁ SE UMÍRÁ

Poslední dny Jacka Sparkse

Copyright © 2016 by Jason Arnopp

Všechna práva vyhrazena.

*Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Translation © Blažena Kukulišová, 2018

Cover © Kreatika s.r.o., 2018

© DOBROVSKÝ s. r. o., 2018

ISBN 978-80-7642-183-7 (pdf)

Poslední dny Jacka Sparkse

JASON ARNOPP

F**B****S**

Jesperovi, Jensovi a Linusovi

PŘEDMLUVA

ALISTAIR SPARKS

Uprostřed domu, v němž jsme s mým zesnulým bratrem Jacobem vyrůstali, byla černá díra.

Tak jsme jí říkali. Ve skutečnosti šlo o malou místnost vzniklou na základě nevysvětlitelného architektonického plánu. Zhruba čtvercový prostor přímo v prostředku přízemního domku na předměstí Suffolku. Bez osvětlení, oken či ventilace. Ne větší než dvě zkušební kabinky z obchodního domu sražené k sobě. Dovnitř a ven vedly troje dveře.

Naše matka, jak měla ve zvyku, chtěla tu nesmyslnou průchozí komoru využít a na jednu ze zdí přitloukla klavírem věšák na kabáty. A tak se z ní stala šatna.

Jacob, který později dosáhl slávy i neblahé proslulosti jako Jack Sparks, sdílel můj instinktivní strach ze šaten. Představovali jsme si všelijaké zlověstné lidi zahalené v pláštích a měli z té místnosti ještě větší hrůzu. Pojmenování „černá díra“ ve skutečnosti část strachu odbouralo. Tohle aspoň věda umí vysvětlit.

Šatna byla místo, jemuž jsme se promyšleně vyhýbali. Brali jsme to kolem ní vždycky oklikou – cokoli, jen

nemuset vstoupit do té zatuchlé černé dutiny. Když jsme tudy probíhali, srdce nám tlouklo jako o závod. Lapali jsme po dechu, nebo dokonce vykřikli, protože jsme mravenčení v zátýlku omylem považovali za studený dech nebožtíků.

Ten incident se odehrál v jednu letní sobotu roku 1983, kdy bylo Jacobovi pět, o čtyři roky méně než mně. Jako u všech sourozenců i mezi námi panovala jistá rivalita, ale normou byl bratrský soulad. Ložili jsme po stromech, jezdili na kole, hráli fotbal. A po nehodách, na nichž se obvykle stromy, kola nebo fotbal podílely, jsme se opření jeden o druhého belhali domů.

Došlo k tomu z čisté dětské nevinnosti, ale v této knize, o níž jsem ani ve snu netušil, že k ní přispěju, mi ta historka připadá nečekaně důležitá. Mám skutečně pocit, že vrhá světlo na bratrovu povahu a bohužel i na krutou spirálu jeho pádu.

Toho dne byla většina oken otevřená. Venku se tetelil horký vzduch. Naše matka odpočívala na zahradě natažená na lehátku, které se občas zbortilo a přimělo ji klít tak hlasitě, že si sousedi stěžovali. Měla tam jednu ze svých detektivek, krabičku cigaret Silk Cut a jako obvykle žádný opalovací krém.

Jacob se zabral do hry s autíčkem, rychle s ním jezdil po podlaze jídelny, tváře zardělé. Chopil jsem se šance na trochu společné legrace, proplížil se domem k šatně, zavřel tam všechny dveře kromě jedné a zatarasil je nábytkem. Aspoň že architekta napadlo nechat je otvírat směrem ven.

Vykoukl jsem kuchyňským oknem a viděl mámu podřimovat, knihu rozloženou na břiše. Pak jsem řekl Jacobovi, že si zahrajeme hru.

Vysvětlil jsem mu, že bude lovec duchů. A já že jsem duch, který ho honí. Hra měla jednoduchá pravidla. Budu ho v domě pronásledovat a on se má pokusit proběhnout třikrát přes černou díru tak, abych ho nechytíl a neproměnil ho taky v ducha.

Jacob se tvářil nejistě. „Když jsem lovec, proč utíkám?“

„Protože jsi potkal mě,“ odpověděl jsem. „Jsem hrozně velký a zlý duch, nevíš si se mnou rady.“

Zamyslel se nad tím a pak k mé úlevě souhlasil. Léčka byla přichystána.

Jacob běžel s výskáním přede mnou a já mával pažemi, vydával strašidelné zvuky a moc nespíchal, abych ho nedostihl. Namířil si to rovnou k šatně, jak jsem předpokládal, prosvištěl jídelnou a vběhl do tmy.

Hnal jsem se o překot za ním a přibouchl dveře. Pevně jsem oběma rukama uchopil kliku, svaly na pažích napjaté očekáváním.

Slyšel jsem tlumenou ránu, když se Jacob snažil uniknout jedněmi z dalších dveří a zjistil, že to nejde. Jeho hlas zněl nezřetelně, jako ztlumený špatným telefonním spojením.

„No tak! Nejdou...“

Krátce se odmlčel a zkusil druhé dveře. Další bouchnutí, po němž se tentokrát ozval udivený výkřik.

Tiskl jsem kliku a v hlavě mi dunivě tepala krev. Čekal jsem, připravený na útok, co vypukne každou vteřinou. Když Jacob dveřmi zacloumal a narazil na zřetelně nedokonalou sílu lidského odporu, do jeho hlasu pronikl strach.

„Ali, přestaň! Ali!“

Neexistovala šance, že to naše matka uslyší, ale Jacobův hlas přesto nabýval na síle a intenzitě. Chvillemi

vzdal marné úsilí otevřít dveře, jen aby to náhle znovu zkusil s nadějí, že mě překvapí. Taky jsem slyšel *buch buch*, jak narážel do dalších dveří a dovolával se křikem mámy. Ale neustoupil jsem. Nepřipadal mi vyděšený a nebrečel, takže jsem si byl jistý, že až ho pustím ven, sám uvidí, jaká to byla švanda.

Pak volání z šatny náhle ustalo.

S bicepsy jako v ohni jsem se otočil a ztěžka se opřel o dveře. Pozoroval jsem honící se mouchy a natahoval uši.

Zdálo se mi, že poslouchám hrozně dlouho.

Nic.

Pocit švandy se začal vytrácet.

„Neboj,“ zavolal jsem přes masivní dřevo. „Pustím tě ven, jo?“ Tiše jsem se zasmál.

Žádná odpověď.

Přestože jsem stál v místnosti zaplavené slunečními paprsky, zmocňovala se mě tíseň.

Do mysli se mi nezvaně vkrádal záludný, tajemný výjev.

Představoval jsem si Jacoba v té místnosti, proměněného.

V mé hlavě tam stál v jakémsi plášti s prázdnou temnotou tam, kde měl být jeho obličej.

Nabyl jsem přesvědčení, že ten přízračný mnich, jenž kdysi býval mým bratrem, tam teď tiše stojí a čeká, až ho uvidím. Usoudil jsem, že jen co otevřu dveře, vrhne se na mě. Utrhá mi končetiny, jednu po druhé, a bude se přitom smát.

„Jakey?“ zavolal jsem.

Pořád nic.

„Jacobe?“

Srdce, které mi ještě před chvilkou rozčileně tlouklo, teď jako by bušilo na pomyslné dveře a chtělo ven.

Dělalo se mi zle obavami, co je s bráškou.

Co se z něj stalo v tom tajemném prostoru.

O pár vteřin později jsem to vše uviděl vycházet pode dveřmi ven.

Účelem mé historiky rozhodně není dodávat další municí online trollům, kteří mi nesmyslně přisuzují odpovědnost za to, jakým směrem se ubíral Jacobův život. Snažím se jen nabídnout náhled do jeho formativních let, kdy jako dítě reagoval neobvykle extrémně na vcelku neškodnou rošťárnu. Přinejmenším v tomhle mám čisté svědomí. A zdá se mi moudré říct k té historice svoje stanovisko, když se o ní bratr v této knize také zmiňuje. Dostane se k ní, ale bohužel vypráví přemrštěnou verzi a není zdaleka tak upřímný jako já.

Navzdory dusivé mediální pozornosti provázející předčasnou smrt mého šestatřicetiletého bratra si běžní čtenáři možná nejsou vědomi jeho úspěchů.

Jako dítě jsem chtěl dělat v zábavním průmyslu, ale stal jsem se vědcem. Jacob naopak často mluvil o své ctižádosti v oblasti vědy, ale pochopitelně se z něj stal spisovatel a mediálně známá osobnost. Jeho prvním krokem na této cestě byla pracovní zkušenost v *New Musical Express* v roce 1996. Ještě dnes se usmívám při vzpomínce, jak mi ten nafoukaný osmnáctiletý kluk zavolal a povýšeně se chvástal: „Berou mě!“ Dostal od *NME* zakázku na svou první zveřejněnou recenzi gramodesky. Jack se v hudbě vyznal, i když to nebyla hudba podle mého gusta. V letech našeho dospívání z jeho

pokoje vyřvávali Sex Pistols, Motörhead a The Sisters of Mercy, kdežto u mě hráli spíš Pet Shop Boys.

Rychle si změnil jméno v domnění, že Jack Sparks zní šmrncovněji. S diplomem z biochemie jsem byl zavalen prací, ale těšilo mě, že bráška podle všeho směřuje k naplnění mého vlastního někdejšího snu.

Po téhle pracovní zkušenosti Jack opustil mámu a mě v Suffolku, přestěhoval se do londýnského Camden Townu a houževnatě se pustil do díla. Mezi dvacátým a třicátým rokem si vedl výborně a pendloval sem a tam přes Atlantik. V té době jsem se nedostal k mnoha výtiskům *NME* – ačkoli jsem o ně Jacka mnohokrát žádal –, ale pochopil jsem, že jeho přímá technika vedení interview a neochvějné názory vyvolávají mezi čtenáři diskuse. Tento polarizující efekt pokračoval, když se zaměřil na horizonty přesahující hudební ghetto.

Jeho první kniha, *Jack Sparks na skákací tyči* (Erubis, Books, 2010), působila bezstarostně. Cestoval na tom zařízení přes celou Británii z Land's Endu až do John O'Groats, a jelikož nemohl putovat po dálnicích, byla to rovněž fascinující studie dávných kuriozit, na něž se dá narazit na méně frekventovaných britských silnicích.

V knize *Jack Sparks a gangy* (Erubis Books, 2012) ho vidíme vrhat se střemhlav do zčeřenějších vod, možná v důsledku nejednoznačných recenzí na první knihu. Ohledně bráškových pletek s násilnickými gangy a dokumentování jeho objevů jsem měl jisté obavy, jenže samozřejmě nemělo smysl na Jacka tlačit.

Gangy dostaly Cenu Sary Thornwoodové. Byla to nepochybně zajímavá kniha a rozšířila můj náhled na kulturu gangů jak v Británii, tak v Americe. Někdy tou dobou se Jack etabloval jako prominentní ateista a začal

hostovat v britských televizních show, třeba *Never Mind the Buzzocks*, *Would I Lie to You?* a *Shooting Stars*.

Jeho třetí kniha byla dosud nejrozvratnější. Už jen název, *Jack Sparks na drogách* (Erubis Books, 2014), zajišťoval spoustu bezplatné publicity, ale pojetí spočívalo v tom, že můj bratr vyzkouší všechny drogy, co jich na světě je, a zaznamená své zkušenosti. Měl jsem proti tomu značné námitky a náš vztah to v důsledku toho a jiných věcí dost poznamenalo. Nepomohla ani skutečnost, že drogy ještě víc posílily Jackovu zarputilost a svéhlavost. Nepřestanu nikdy litovat, že jsme se názorově rozešli – i poté, co tehdy v létě nastoupil na odvykací léčbu.

Jsem si až moc dobře vědom, že Jackova poslední kniha, kterou chtěl původně nazvat *Jack Sparks a nadpřirozeno*, byla kontroverzní od chvíle, kdy ohlásili její vydání.

Zažil jsem už všechny myslitelné útoky, včetně přímých výhrůžek smrtí mně a mé rodině. Jedna bláznivka se dokonce kdysi večer objevila na našem prahu, ozbrojená sekáčkem na maso. Teď už je za mřížemi.

Přestože měla tato kniha značnou podporu, mnozí se domáhali, aby byla zakázána. Někomu nejspíš připadá, že jedním s chladnou, cynickou a poněkud nechutnou vypočítavostí, zvláště když Jack neměl vlastní rodinu. Už jsem to na sociálních sítích několikrát uvedl, ale v tom ohlušujícím rámusu se taková slova snadno ztratí – část mé odměny bude rozdělena mezi přední charity zaměřené na onemocnění motorického neuronu po celém světě. Absolutně netoužím po profitování z bratrovy smrti, s níž se dosud vyrovnávám. Práce na této knize je hluboce katarzní. Redaktorka Eleanor

Rosenová, s níž Jack spolupracoval pět let, mi ve všem vychází vstříc, a pokud je to nutné, stojí při mně.

Máme opravdu štěstí, že bratr psal všechny své knihy současně s přípravným průzkumem. Zatímco ostatní shromažďují záznamy interview, křečkově myšlenky a načmárané poznámky a hodlají se s nimi vypořádat až nakonec, Jack to chtěl udělat *rovnou*. Přepisování rozhovorů nenáviděl a radši tyhle věci řešil průběžně.

Při společném redigování této knihy jsme s Eleanor opravovali jen malé a bezvýznamné chybičky a překlepy a většinou jsme nezasahovali do Jackova formátu a stylu, zvláště ve druhé části knihy, kde se hodně mění. Rozdělit knihu na dvě části bylo naše rozhodnutí. Jsem Eleanor vděčný, že na mou žádost ponechala v knize Jackovy poznámky, jimiž je text proložen.

Chtěl bych projevit upřímný vděk a soustrast rodinám zesnulých, které většinou svolily s použitím skutečných identit svých drahých blízkých. Ostatní jména jsme změnili. Věřte mi, rozhodnutí zveřejnit knihu *Jack Sparks a nadpřirozeno* ve zcela necenzurované podobě jsme rozhodně nebrali na lehkou váhu a vím, jak je pro truchlící pozůstalé těžké číst popis těch hrůzných událostí. Současně ale doufám, že tato kniha přinese určitý závěr a ukončí neužitečné internetové spekulace – v neposlední řadě ohledně povahy bratrovy smrti.

Rád bych poděkoval své krásné manželce Chloe a našim dcerám Sophii a Xanně za neuvěřitelnou podporu.

Jak moc bych si přál, aby se Jack neúčastnil toho exorcismu.

Tolik bych si přál, aby se nikdy nedíval na to video z YouTube.

Odpočívej v pokoji, bratře, a věz, že ti odpouštím.

Alistair Sparks: „Jackův někdejší agent Murray Chambers mi poskytl tuto výměnu e-mailů, která začala den po bratrově účasti na exorcismu v Itálii.“

Datum: 1. listopad 2014

Od: Jack Sparks

Předmět: RE: RE: Moje nová kniha!

Komu: Murray Chambers (The Chambers Agency)

Murrayi, proč sakra Erubis potřebuje vidět 30 000 slov téhle knihy, než „pokročíme dál“? Pořád s nimi máme smlouvu – a *Na drogách* se už osm týdnů drží v první desítce!

Nepřečetli si odstavec s mou nabídkou? Exorcista, holka posedlá ďáblem, děsivé YouTube video... záhada jako lusk. Mise!

Musí *Bill Bryson* napsat 30 000 slov, než se bude moct prodávat poslední knížka, kterou o sobě napíše *on*? Jasně že ne, a po mně by to taky neměli chtít. Vyřeš to.

J.

Datum: 1. listopad 2014

Od: Murray Chambers (The Chambers Agency)

Předmět: RE: RE: RE: Moje nová kniha!

Komu: Jack Sparks

Jacku, dovol, abych ti v několika bodech osvěžil paměť.

- 1 Při psaní *Na drogách* se z tebe stal narkoman.
- 2 Abychom odvrátili katastrofu, musel knihu dopsat někdo jiný.
- 3 Volal jsi generálnímu řediteli Erubisu domů ve tři ráno, totálně sjetý koksem, a opakovaně jsi ho nazval „děsným čurákem“.

Především ten poslední bod znamená, že je nutné opravit poničené mosty. *Jack Sparks a nadpřirozeno* sice je čtvrtá kniha, na kterou máme smlouvu, ale v Erubisu za a) nečekali knihu o přízracích a za b) potřebují vědět, že jsi zase v pohodě a čistý. Jsou nervózní.

Pracuju na tom, ale vzhledem k tomu, jak ses choval k Eleanor, se nemůžeme spolehnout, že se tě zastane. Takže musíš projevít dobrou vůli, příteli. Napiš těch 30 tisíc slov.

M.

P. S. Bryson ve svých knihách nemluví pořád o sobě. Ty z velké části ano. (To není kritika, jen pro tvou informaci.)

Datum: 1. listopad 2014

Od: Jack Sparks

Předmět: RE: RE: RE: RE: Moje nová kniha!

Komu: Murray Chambers (The Chambers Agency)

Jdi do prdele, Murrayi.

Neser mě.

Tohle je cvokárna! Jo, ulít jsem. Jsem pořád JACK SPARKS, Murrayi. Odvykačka mi nejspíš ještě zvedla renomé, jak určitě víš.

Těch 30000 slov jako ukázkou pro Erubis nenapíšu. Nenapíšu jich ani třicet. Bez prachů předem mimo jiné nemůžu nikam cestovat. Zavolej jim a vytmav jim to.

Datum: 2. listopad 2014

Od: Murray Chambers (The Chambers Agency)

Předmět: RE: RE: RE: RE: RE: Moje nová kniha!

Komu: Jack Sparks

Tak jo... podařilo se mi je přemluvit, ať ti vyplatí další část zálohy. Ujistil jsem je, že jsi v pořádku. Riskuju vlastní krk a doufám, že to oceníš.

Udělej z toho skvělou, a především *hladce dodanou* knihu.

Jo a kdy dostanu zpátky svých 500 liber? Je to šest měsíců.

M.

Datum: 2. listopad 2014

Od: Jack Sparks

Předmět: RE: RE: RE: RE: RE: RE: Moje nová kniha!

Komu: Murray Chambers (The Chambers Agency)

Ha! Já věděl, že dostanou rozum. Murrayi, tohle bude senzační kniha.

Tak DO ÚTOKU!

**JACK SPARKS
A NADPŘIROZENO**

Část I

KAPITOLA PRVNÍ

Než zmizíme do Satanovy rozevřené tlamy, chce Bex něco vyjasnit.

Sedí vedle mě v malém autíčku a ptá se: „Takže tvoje nová kniha bude o nadpřirozenu. Ve které nevěříš. Vůbec.“

„Lidi to už teď vytáčí,“ odpovídám. „Viděla jsi včera tu melu?“

Nakrabatí obličej. „Proč nemůžeš akceptovat, že sociální sítě do mého života nepatří?“

„Protože ti nevěřím.“

„Když jsem se tam naposledy dívala asi tak v roce 2009, sociální sítě byly jedna velká cimra plná lidí, co se vzájemně neposlouchají a vykřikují ‚Můj život je skvělejší!‘. Pochybuju, že se tohle změnilo.“

„Tak proč tam pořád ještě jsi?“¹

Bex si znechuceně, přezíravě odfrkne: jako když se chaoticky porafají dvě ženské. „Mám *profily*, Jacku, aby mi staří přátelé věděli, co je nového, ale nic nečtu. Sociální

1 Jack ve svých knihách zřídka uvádí názvy konkrétních sociálních sítí. Podle jeho agenta Murraye Chamberse jde o „pomstu“ platformám, které mu odmítají platit za to, že je bude jmenovat – *Alistair*.

sítě mě nutí mít o lidech horší mínění. Radši nechci vědět, jaké egoistické sračky mají v hlavách.“

„Jsi tak sobecká.“

„Nebude ta tvoje kniha poněkud krátká? Slavnej ateista cestuje po světě a pořád jen říká ‚blbost‘?“

Mračím se nad jejím podceňováním mého konceptu. „Pochopitelně zaujmu racionální stanovisko. Ale taky si ponechám zcela otevřenou mysl. Na sociálních sítích je spousta lidí, kteří si myslí, že duchové existují, tak jim dám šanci navést mě správným směrem. Už dlouho sestavuju seznam hypotéz o paranormálních jevech, říkám tomu SPOOKS. Což je zkratka pro...“

„Myslím, že tohle nemusím vědět.“

„A pak, až bude kniha hotová, můžu aspoň říct všem cvokům, co tomu věří: Hele, měli jste šanci přesvědčit mě, a prošvihli jste ji.“

„Jak nesmírně velkorysé.“

Má beznadějná láska k Bex se ještě prohlubuje, když mluví sarkasticky a přitom používá dlouhá slova. Mí věrní čtenáři si vzpomenu, že Bex je fitness instruktorka, táhne jí na třícítku a už ji znám a dělím se s ní o byt až moc dlouho na to, že spolu nic nemáme. Budou taky vědět, že mi přijde náročné poslouchat, jak si to ve vedlejší pokoji rozdává s jinými chlapy. Tím se možná vysvětluje, že součástí mých knih bývají cesty. (Mimochodem, nespí se spoustou mužů. Taková není. Chodí půl roku s chlápkem jménem Lawrence, i když je vlezlej bezcharakterní lúžr. A to teda je.)

O téhle své lásce můžu mluvit zcela otevřeně, protože Bex moje knihy nečte. „Jacku, přece s tebou žiju,“ řekla mi jednou, když jsme se tak trochu dívali na *EastEnders* a přitom se na naší velké naducané žluté

pohovce ládovali čínou. „Nemusím tvoje knihy číst. Proč bych měla znovu prožívat, jak se na našem záchodě předávkuješ koksem?“

Kromě té chyby, že nečte moje knihy, je Bex nejrozumnější osoba, jakou znám. Vlastně se vždycky snažím, aby souhlasila s mými knižními nápady. Proto ji chci i tentokrát získat na svou stranu.

Naše autíčko drnčí a vrčí návaem energie. Rozjíždíme se skřípavě vpřed.

„Tak jaké bylo Řecko?“ ptá se.

„Itálie,“ musím zvýšit hlas, když se lidé za námi rozječí. „Proto se strhla ta hádka. Trochu jsem zlobil a exorcista mě sprdl.“

„O Halloweenu. Bezva.“

„A pak jsem viděl to divné video na YouTube.“

Bex všechny tyhle informace zpracovává. Zatímco naše autíčko nabírá rychlost, zeptá se: „Jaké video?“

„Řeknu ti to až pak.“

A jsme v tlamě.

Jsem něco přes čtyřadvacet hodin v hlubinách rurální Itálie. První zastávka na mé impozantní cestě do světa nadpřirozena, při níž navštívím bojového mága v Hongkongu, ??? v ??? a ??? v ???, nemluvě o ??? v ??? (*Eleanor: doplním později, až budu vědět, s kým se sejdou a kam pojedou. Kdybych zapomněl, můžeš se toho ujmout sama.*)

Chystám se vstoupit do kostela.

Prastarý svatostánek stojí osamoceně a opuštěně na kopci, který z jedné strany přechází ve strmý sráz. Hodte odsud nahoře kámen a v půli cesty dolů zmizí, polapený artritidně zkroucenými prsty holých stromů.

Kostel jako kamenná stráž dohlíží na hustý lesní porost a shluk kopců na obzoru.

Uvnitř je vše praktické, poměrně strohé. Ještě se tam dochovalo pár obvyklých soch vykalkulovaných tak, aby zastrášovaly a znevažovaly, a k tomu pár třpytivých symbolů hojnosti a moci. Nejzdobnějším prvkem je ale okno s barevnou vitráží v zadní stěně, do níž perou paprsky zimního slunce.

Vždycky mě napadá, že těch krásných vitráží je pro kostely škoda.

Všechno je tiché a poklidné, sotva byste uvěřili, že za devadesát minut budeme potřebovat sanitku.

Dorazím s půlhodinovým zpožděním o půl druhé odpoledne a hrnu se dovnitř, ošlehaný větrem a na pohled zajímavý. Osmdesátiletý don Primo Di Stefano mě vítá upjatým úsměvem a toporným potřesením rukou. Má na sobě velký černý hábit a po obou jeho stranách stojí dva chladní pomocníci, malí a podsadití, v černých košilích a šedých kalhotách. Jediné, čím se ti dva navenek liší, jsou vousy, takže je nazvěme Vousáč a Bezvousý. Mám taky k dispozici šikovného tlumočníka z italštiny jménem Tony. Což evidentně bude Tlumočník Tony. Navzdory vlkodlačím chlupatým rukám, spojenému obočí klenoucím se jako koruna nad záludnými hnědými očima, a zuby, mezi nimiž byste mohli projet motorkou, je tady Tony jediný jakž takž příjemně působící chlápek. Družíme se venku u cigarety a Tony obdivuje můj mosazný zapalovač Zippo. Teď už starý a zašlý krám, ale pořád plní svůj účel.

Di Stefano není zdejší farář. Kněz je tu ve skutečnosti hostem stejně jako já. Coby jeden z nanejvýš důvěryhodných papežových pěšáků má základnu v Římě

a urazil dlouhou cestu, aby kostel zabral v rámci milosrdné mise. Konkrétně přijel vyhnat ďábla z třináctileté dívky s použitím slov, gest a velké dávky biblického *Sturm und Drang* (neboli bouře a vzdoru). Tenhle pán tvrdí, že už prováděl exorcismus víc než dvěstěkrát. Jako čistě náhodný vedlejší účinek mu to poskytlo materiál pro lukrativní sérii knih s detaily jeho tažení. Patří k nim tituly jako *Válka s ďáblem*, *Můj celoživotní boj s Antikristem* a samozřejmě *Satan & já*. Posledně uvedená kniha je má oblíbená, něco jako praštěný sitcom. „Tento týden se otec Di Stefano v epizodě seriálu *Satan & já* pokouší uspořádat domácí párty pro přátele, ale jeho zákeřný spolubydlící Satan všechny zabije a přitom pranýřuje Boha!“

Když don Di Stefano, Tlumočník Tony a já doslova odtáhneme lavici, abychom si mohli popovídat, fičí kostelní uličkou v obou směrech lezavě studený vítr. Musíme utlouct čas, než dorazí objekt nejnovějšího knězova rituálu.

Exorcismus se dá přes tisícovky let vysledovat až k úsvitu civilizace. Lidé se od samého počátku horlivě snažili připisovat nemoci, ať už tělesné, či duševní, zlým duchům. A od dob starých babylonských kněží se samozřejmě jiní lidé horlivě snažili vydávat za vymítače ďábla. Spasitele. Tím nejslavnějším byl údajně Ježíš Kristus, který se toho nemohl nabažit.

V online éře považuje Di Stefano exorcismus za ještě důležitější než kdy dřív. „Kvůli internetu,“ sděluje mi prostřednictvím Tonyho, „je mnohem snazší sdílet informace, ale ne vždycky dobré informace. Lidé experimentují s deskami Ouija a dostávají se do potíží. A pak nám volají a žádají o pomoc.“

Tenhle chlapík má vyžilý obličej a chování mastifa. V jeho tmavých očích není sebemenší jiskřička humoru. Má co dělat, aby mě snesl. Jeho pomocníci se drží v doslechu, což mě při interview vždycky rozčiluje. Žádám je, aby poodstoupili, ale neurvale mou prosbu ignorují. Brzy zjišťuju, že Di Stefano špatně slyší pokaždé, když mu to vyhovuje – například když mu položím nějakou odvážnou otázku. Jindy řeknu něco, co se mu hodí do krámu, a najednou slyší velice dobře.

Di Stefano v průběhu let poskytl pár rozhovorů – většinou poté, co mu vyšla nějaká nová kniha –, ale pokud vím, zatím žádný novinář neměl povoleno sledovat, jak vymítá ďábla. Dnešek mi připadá jako ústupek moderním médiím, mazaný PR trik: dokud je církev vnímána jako pomocník lidí, udrží si v očích světa důležitost. A jestli si má náboženství v dnešní době s něčím dělat těžkou hlavu, je to právě důležitost. Obrátit Jacka Sparkse na jinou víru by byl zajisté bravurní kousek.

Bezděky si představuju, jak Di Stefano se zcela vážnou tváří provádí exorcismus, a jen co se za ním doma zavrou dveře, bezuzdně se rozesměje. Prostě řičí *smíchy* nad tím nesmyslem, který mu dennodenně prochází. S tímhle vším ovšem nepochybně souvisí hodně vážný vedlejší aspekt. Di Stefano má koneckonců co do činění s často těžce trpícími lidmi všech věkových kategorií (kromě miminek, zdá se. Malé děti jsou tak důsledně šílené, že je těžké rozpoznat, jestli se jich zmocnil zlý duch, pokud se nezačnou vznášet). Lví podíl těchto lidí pravděpodobně trpí nějakou duševní chorobou, nebo zakusili týrání.

„To je pravda,“ uzná k mému údivu Di Stefano. „Víte, velmi často si uvědomíme, že má někdo duševní

poruchu, nebo v tom vězí něco jiného. V takových případech nakonec ďábel nenese vinu. Je-li tomu tak, samozřejmě dotyčného pošleme na řádnou léčbu. Stává se jen zřídkakdy, že někdo opravdu potřebuje exorcismus.“

„Jak poznáte, že je exorcismus zapotřebí?“ ptám se.

Di Stefano na mě shlíží přes nos, dívá se na mě jako na úplného amatéra, jímž jsem. Neústupně na mě hledí očima tak mrtvýma, jako jsou oči tresky. „Poznáte, že jsou to příznaky skutečného zmocnění ďáblem,“ říká. „Cítem. Je to úplně jiný pocit.“

Mluví tak neurčitě. „Co *přesně* cítíte, když jde skutečně o ďábla?“ naléhám.

„Vzduch jako by... zhoustl,“ vysvětluje znechuceně. „A připadá mi černý, jako ropa. Je to...“ Mne o sebe palec s ukazováčkem, hledá správný výraz. Pak chvíli kulometným tempem mluví italsky s Tonym a ten mu dodá slovo, které měl Di Stefano na špičce jazyka: „Skličující.“

„A taky,“ pokračuje kněz, „to těm lidem vidíte v očích. Oči, jak víte, jsou oknem do duše. Vidíte, kdo nebo co tam uvnitř žije.“

„Jak můžete vědět, že se to všechno neděje jen ve vaší hlavě?“ naléhám.

Mastifovský obličej se zkrabatí. Což není jen tak, když máte obličej už i tak snaživě zvrásněný. Kněze tenhle druh výslechu netěší, bezpochyby proto, že se dá stejně snadno aplikovat na víru jako celek. Reaguje rezolutně, avšak shovívavě. „Pokud vím, jsem duševně zcela zdrav. Stejně jako mí kolegové exorcisté. Věci, které vídáme... jak se chovají lidé posedlí ďáblem... to není přetvářka.“ Ukáže posunkem na kostel kolem sebe. „Myslím, že to dnes uvidíte.“

„Viděl jste *Vymítače ďábla*?“ chci vědět.

„Ten film? Kdysi dávno. Už si moc nevzpomínám...“

„Probíhá exorcismus nějak tak?“

„Někdy ano,“ odpoví unaveně. Jako by předvídal mou otázku, dodává: „Ale pochopte, exorcismus existoval dávno předtím. Film navázal na něco, co už bylo. A musím říct, že jsem v reálu viděl mnohem děsivější věci.“

Skloním se k němu s vidinou dobré citace: „Můžete mi uvést příklad?“

Di Stefano vzpomíná na osamělou matku středního věku z Florencie, které při pláči tekla z očí krev. Její kůže nezdravě zezelenala a vyrašily na ní boláky. Když se snažil vyhnat z ní v nějakém podkroví démony, šeptala pozpátku Otčenáš a přitom si starou rezavou lžící vydloubla oko. Di Stefano (koncem sedmdesátých let pouhý asistent) a jeho učitel exorcismu ji znehybnili, uložili oko do ledu a rychle ženu odvezli do nemocnice. Operace trvala pět hodin, ale oko se nepodařilo zachránit. Di Stefano přesto tvrdí, že z ní nakonec ďábla vyhnali a vrátila se ke svým dětem.

Tlačím na něj, co je jeho nejhorší vzpomínka, a zdřáhavě vyhrabe z paměti případ desetiletého kluka v Miláně roku 2009. Když o něm mluví, ztiší zvukný hlas skoro do šepotu.

„Při prvním pokusu vyhnat z něj ďábla se mi smál do obličeje a lámal si prsty, jeden po druhém.“

„Prsty jenom na jedné ruce?“ ptám se, upřímně zvědavý. „Na obou by to nezvládl, ne?“

Di Stefano na mě vztekle hledí, jako bych se snažil žertovat.

Skloní hlavu. „Nedokázal jsem ho zachránit. Démoni ho měli pevně ve své moci. Myslím, že chtěli prosadit

své, odradit mě od životní mise. Při třetím exorcismu ten kluk třískl obličejem o kraj skleněného stolu, krev byla všude. Při pátém pokusu ohrožoval na životě mé neteře. Říkal, že jim před mýma očima seřízne z obličeje všechnu kůži a pak mě donutí sníst ji.“

Tlumočník Tony si strká do pusy čtvereček nikotinové žvýkačky.

Di Stefano si chvíli udělá přestávku, aby se vzchopil. „Dvě noci nato jsem měl jedno ze svých vidění.“

Ach ano, Di Stefanova slavná vidění. Jeho knihy jsou jich plné. Tyhle vidiny ho fyzicky zarazí do země a zaplaví mysl udivující duševní podívanou. Zajímavé je, že o nich zřídka kdy někomu poví dřív, než se odehrají jejich skutečné protějšky. Skoro se zdá, jako by v retrospektivě předstíral, že ty vidiny měl.

„V mysli jsem viděl, jak ten chlapec vraždí spícího nevlastního otce kladivem a pak vyskočí oknem. A o třicet minut později se to skutečně stalo. Ten hoch skočil z desátého patra na rušnou ulici. Strašné, tak strašné... Lidé říkali, že při pádu ječel rouhavá slova.“

Přesvědčený, že na tak ponurou historku nenajdu pohotovou odpověď – nebo ze strachu, že bych mohl klást další otázky ohledně nevlastního otce –, vstává a ukončuje náš důvěrný pokec. Říká, že se musí modlit a psychicky se přichystat.

Když ho opustím, aby poklekl před oltářem, napadá mě, kolik exorcismů se ve skutečnosti odehrává v kostelech. Neměli by ti posedlí jedinci shořet, jen co projdou dveřmi, nebo se přinejmenším vzpouzet a svíjet? Copak tihle lidé neviděli *Přichází Satan!*?

Rozvírám poznámkový blok a prohlížím si mnou sestavený soupis SPOOKS...

SEZNAM SPOOKS (Sparksův Přehled Očividně Oblbujícího Kolosálního Shitu) – (Pro objasnění: U slova shit jsem váhal, ale včeličky na sociálních sítích mě ujistily, že s tím slovem čtenáři nemají potíže. Slovo „sračka“ se mi prostě nezdálo dost výstižné.)

Lidé tvrdí, že byli svědky nadpřirozených jevů, z následujících důvodů:

- 1 Snaží se oklamat ostatní.
- 2 Někdo se snaží oklamat je.

Tohle jsou z mého hlediska jediná dvě životaschopná vysvětlení, seřazená shora dolů podle míry pravděpodobnosti. Jistě vás neudiví, že za životaschopnou nepovažuju hypotézu „Duchové jsou skuteční“. A taky podle mě nepřichází v úvahu představa, že mohou být lidé vlastní mysli oklamáni natolik, aby „viděli“ ducha. Tedy ne bez požití LSD, a v takových případech je příčinou totálního klamu evidentně droga. Po tom incidentu se střemhlavě bombardujícími pavoučími husami bych o tom měl vědět víc než kdo jiný.²

Dnes a v celé této knize se vynasnažím použít pro vše, co vidím, jedno ze dvou výše uvedených vysvětlení. Kdyby to náhodou nešlo, doplním na seznam třetí položku.

Říkám rovnou, že je to vysoce nepravděpodobné, ale držme se toho.

² Jack Sparks na drogách (Erubis Books, 2014), str. 146 – *Alistair*.

Přichází třináctiletá Maria Corviová a s ní její matka Maddelena, té je něco přes padesát. Jejich dech se sráží v chladném halloweenském vzduchu. Žijí v jakémsi zastrčeném koutě rozlehlého hrozivého lesa, kudy vede jen málo užitečných pěšin. Během poslední hodiny a půl jsem na cestě do těchto končin neviděl žádná města ani vesnice – jen tu a tam nějakou zchátralou chajdu nebo srub stojící daleko od nebezpečně se stáječících polních cest. Jestli tento kostelík někdy sloužil čिनorodé komunitě, dávno se vytratila.

Maria na první pohled nepůsobí démonicky. Není ani tak rozkošně usměvavá jako o rok mladší Regan MacNeilová v podání Lindy Blairové ve *Vymítači ďábla*. Z Marie Corviové čiší mrzutá nonšalance typické teenagerky, která se ze všech sil snaží maskovat strach. Podívejte se pozorněji a zaznamenáte, že stejně jako její máma je i Maria tiše zoufalá. Ty dvě jsou vystrojené ve stejných modrých halenách, obyčejných a praktických, a bagančatech, která nosí do práce jako pomocnice na farmě. Maria je hezká a znepokojivě hubená. Přímo vyzáblá, a ty tmavě orámované oči svědčí o nocích beze spánku. Nemyté černé vlasy jí spadají do půlky zad.

Kromě trochy šedin na hlavě je Maddelena tak evidentně Mariinou matkou, jako by patřily do sady ruských bábušek.

Když Maria překročí práh kostela, pozorně ji sleduju. Nehoří, nekřičí. Tiskne ale ruku na krk a ztěžka polyká, jako by se bránila nutkání na zvracení. Rozpačitě, téměř stydlivě zachytí můj pohled, odvrátí oči a jde s matkou dál k Di Stefanovi, jako by se nic nedělo.

Kněz Marii a Maddelenu vítá a pronáší jakýsi formální proslov v italštině. Připomíná mi zástupce společností,

kteří čtou do telefonu úmorné právní záležitosti, zatímco vy hrajete Candy Crush a každých třicet vteřin řeknete „Ano“. Zjevně se tím potvrzuje, zaručeně zčásti pro mou informaci, že Maria a její matka s tímto obřadem souhlasí. Církev, zdůrazňuje Di Stefano, by k něčemu takovému nutila jen ty, kdo škodí ostatním, nebo hrozí-li riziko, že by k tomu mohlo dojít.

„Prosím, nebojte se,“ říká ženám. „Marie, dnes se zbavíš negativy, která ti není vlastní.“ Později se dozvídám, že „negativita“ je eufemismus, jehož církev často využívá. Tvrdí, že to pomáhá nevystavovat subjekt síle sugesce. Což mi u nich připadá neobvykle rozumné.

Maria přikývne, tváří se neutrálně. Nepoznám, jestli těmhle věcem věří, nebo se podřizuje kvůli matce. Našla Maddelena v Mariině iPodu album Ozzyho Osbourne a fofrem vytáčela vatikánskou horkou linku 1-800-DEVILCHILD?

Di Stefano krátce vysvětluje, proč tam jsem. Pak Marii odvádí k pruhu zaprášené podlahy před oltářem. Její matka podepisuje právní dokumenty, které jí Vousáč přistrčí (ach ano, právní listiny – soudní opletačky církev těší asi jako kteroukoli jinou nadnárodní korporaci). Pak on a Bezvousý odvádějí Maddelenu, mě a Tlumočníka Tonyho k lavici v páté řadě odpředu, kterou nám vyhradili.

Maddelena si kouše to, co jí zbývá z nehtů, a Tony tlumočí její slova. „Vím, že je tohle nutné. Ale... je to moje dítě, víte? Já tomu nerozumím. Proč si ji Satan vybral?“

V tu chvíli mi nepřipadá vhodné jí vykládat, že Satan neexistuje. Nebo se dokonce ptát, chápete, jestli Maria třeba není celkem normální holka, která jen působí

trochu praštěně – zvláště na pozadí tak rozlehlého poklidného venkova. Místo toho se ptám, co Maddelenu přimělo povolat exorcistu.

„Maria začala být náměsíčná,“ říká a nespouští oči z dcery, jíž Di Stefano šeptem dává poslední instrukce. „Nebo jsem to aspoň považovala za náměsíčnost. Našla jsem ji uprostřed noci stát venku před naším domem, na kraji paseky...“

Maddelena chvíli těká pohledem po kostele a potom pokračuje. „Byla nahá, v mrazivém chladu. Myslela jsem, že spí, tak jsem jí řekla: ‚Marie, prosím, probuď se.‘ Otočila hlavu a oči měla doširoka rozevřené. A usmívala se. Nikdy předtím jsem v jejím obličejí neviděla tak šílený úsměv. Odpověděla: ‚Já přece *jsem* vzhůru.‘ A pak...“

Maddelena vypadá, že má na krajíčku, ale vzchopí se. Ztiší hlas a Tlumočník Tony následuje jejího příkladu. „A potom... mi dala facku a řekla: *Ty se probuď, kristomilná děvko, nebo ti vyrvu srdce.*“

Po té noci Mariino noční toulání eskalovalo. Maddelena tvrdí, že se v domě snažila zamykat obojí venkovní dveře a schovávat klíče, ale dceři se přesto dařilo dostat se ven. Maddelena a pátrací četa složená z přátel jednou Marii našli uprostřed noci asi kilometr a půl od domu. Svíjela se, opět nahá a potřísněná krví jelena, kterého zabila nožem na maso sebraným z kuchyně.

„Když jsme ji našli, smála se,“ vypráví Maddelena a zachvěje se. „Připadala jsem si hrozně bezmocná. Věděla jsem, že s něčím takovým může pomoci jedině církev. Starý pastor, kterému tenhle kostel patří, mi pomohl navázat kontakt s otcem Di Stefano v Římě. Ten dobrý muž poslal k Marii asistenta a pak bylo rozhodnuto, že nejlepší bude požehnání.“

Což je další eufemismus. Souhlasit s požehnáním je mnohem snazší než svolit s vymítáním ďábla. Když se Maddeleny zeptám, jestli někdy zvážila možnost zajistit dceři lékařskou pomoc, vyčtu jí z obličeje, že k doktorům a vědě nemá takovou důvěru jako k velebníčkům a církvi.

„Jestli tohle nezabere, tak možná...“ říká, jako by to opravdu byla poslední naděje.

Nejsem na transformaci Marie Corviové připravený. Jednoduše jsem nečekal, že to v sobě tahle hubená holka má.

Sedí na prosté, rozvrzané dřevěné lavici před oltářem, působí uzavřeně, ale povolně, hlavu má skloněnou a ruce sepnuté v klíně. Jediná známečka skutečného citu přichází ve chvíli, kdy pohlédne na matku. Vsadil bych majlant, že jde o výraz zášti. Výraz sdělující: „Jsi spokojená? Udělám to.“

Mariina matka si ten pohled zjevně nevykládá stejně. Povzbudivě se usmívá a lomí v očekávání kostnatýma rukama, jako by se dcerka účastnila konkurzu na *X Factor*.

Otec Di Stefano stojí před Marií, v dlaních rozloženou věkovitou bibli v kožené vazbě. Vousáč a Bezvousý zaujmou pozice po obou stranách, ruce za zády.

Di Stefano čte z knihy nekonečné pasáže. Jeho slova se pod stropem temně rozléhají. Maria se tváří rozpačitě, jako by netušila, co má dělat. Atmosféra je podivně hypnotická. Jelikož jsem v Římě ponocoval, mé oči se rozostřují a pozvolna upadám do stavu podobného snění...

Celé Mariino tělo ztuhne jako při elektrickém šoku. Oči má vypoulené, ruce a nohy se vymrštily všemi směry.

Na chodidla nevidím, ale prsty na ruce se jí třesou, doširoka roztažené. Udrží tu bizarní pozici ne víc než vteřinu a pak židle pod ní povolí a s hlasitým třeskem se rozlomí.

Maria spadne na zem, záda nešikovně prohnutá nad hromadou zlámaného dřeva, tělo ochablé. Potřásám hlavou, zklamaný, že se všemocná církev uchýlila k odvěkým fintám jako naříznout nohy židle, aby urychlila spád věcí. Dále uvidíte: Maria a Di Stefano se pokusí vynést klavír po strmém úseku schodů, se zábavnými důsledky.

Maddelena vedle mě lapá po dechu, jednou rukou svírá růženec tak pevně, že šňůra korálek málem rupne. Vousáč a Bezvousý se přihnou k dívce, která nejeví známky života, prohlížíjí si ji a opatrně zpod ní odstraní kusy židle. Vraccio se do zákulisí: dva pomocníci, kteří při představení naběhli spravit neposlušný stojan na mikrofon.

Di Stefano svižně stáčí pozornost od bible k holčině ležící k zemi. „Hovořím přímo k duchovi, který dlí v Marii Corviové,“ pronese. „Řekni nahlas svoje jméno, než to budu nucen udělat já sám.“

Při slovech „já sám“ se stane něco dramatického. A to něco, přiznávám, se dá vysvětlit hůř než magicky zlámaná židle.

Jako dítě jsem měl takovou dřevěnou hračku. Oslík stojícího na malé kulaté základně, jeho drobné součásti pospojované provázkem. Strčili jste do základny palec a oslík se zhroutil. Pak jste palec vytáhli a oslík se znovu vymrštil do vzpřímené polohy.

Maddelena vyděšeně vykřikne, když Maria Corviová vyskočí z podlahy tak svižně, jak to dělával můj oslík.

Nohy zůstanou na zemi, ale vše ostatní se zvedne tak rychle, jako by ji vytáhla vzhůru neviditelná kladka. Na rozdíl od mého oslíka je Maria ochablá. Vypadá jako tělo bez kostí. Se zavřenýma očima se kolébá ze strany na stranu jako ponořená do vody. Stoupnu si, nakouknu přes lavice a všimnu si, že teď Maria stojí na špičkách. Nepřipadá mi možné, aby nějaká lidská bytost zaujala tuhle pózu, nebo ji přinejmenším tak dlouho udržela. Její těžiště není pouze vychýlené, spíš neexistuje. Kouzelník David Blaine by si psal poznámky.

Otce Di Stefana to samozřejmě nevyvede z míry. Tohle všechno už mnohokrát viděl. Popravdě to vynalezl. Protože zatímco opakovaně nabádá zlo v Marii, aby řeklo svoje jméno, dochází mi, jak se věci mají. Pamatuje se na postavu Jima Carreyho v *Truman Show* – toho chlápka, co objeví, že ho obklopuje umělý svět? Tohle vše je jedna velká bouda nastrojená kvůli mně. Podobá se to pocitu, jaký v menším měřítku znají novináři velmi dobře: dojem, že už nejste bezvýznamný pozorovatel událostí, nýbrž jiskra, která je uvedla do pohybu.

Pokud Maria Corviová ve skutečnosti není herečka, určitě se s matkou dohodla, že se jí stane, bezpochyby oplátkou za lepší život. (*Eleanor: prosím, nezačni prskat kvůli nactiutrhaní. Opravdu nehodlám řešit další debatu jako tu o Katy Perryové a pytli... však víš.*) Uspořádání lavic a prostoru před oltářem připomíná diváky a jeviště, kde po stranách číhají režiséři Vousáč a Bezvousý. Koneckonců o čem jiném je odjakživa církev, ne-li o zástupech diváků, kteří se hrnou zhlédnout představení? A samozřejmě jsem tu zastrčený v lavici opodál – což taky pomůže, abych tu ukázkovou propagandu neviděl ze špatných úhlů.

Mariina víčka se bleskově rozevřou a odhalí oči zalité jakýmsi mazaně naneseným žlutým barvivem. Hezký detail. Ještě pořád stojí na špičkách a zmocňuje se mě podezření, že se v té příhodně nadměrné haleně ukrývá nějaký postroj. Má ohrnuté rty a cení zuby v odporném úsměšku. Když promluví, její hlas zní dětsky a zpěvavě, v přímém kontrastu ke slovům. „Ty úchyláckej ptákomile,“ říká knězi, čímž naplňuje minimální postfrieslandkinovskou kvótu zmínek o felaci při exorcismu. Tlumočnick Tony uctivě ztiší hlas a pronáší dál šeptem její slova v angličtině: „Sám ojebáváš děti, ale mě soudíš?“

Mariin smích je kluzký. Kdyby se hadi uměli smát, znělo by to nějak takhle.

Tahle Maria, jestlipak se tak opravdu jmenuje...? Je dobrá.

Obvinění ze zneužívání dětí, ať už od živých, či mrtvých entit, po donu Primo Di Stefanovi sjedou jako voda po kachním peří. Hrábne do svého hábitu a vytáhne staromódní kříž z masivního dřeva, na němž je soška Ježíše Krista.

Když tenhle trumf ukáže Marii, je to, jako by ji donutili podívat se zpříma do slunce. Vrhá se na kněze a kříž, prsty křečovitě ohnuté jako zaťaté pařáty. Di Stefano udělá krok dozadu a Vousáč s Bezvousým rychle přiskočí a každý ji chytne za jednu paži, aby dívku zkrotili. Maria se s udivující silou vzpouzí a odstrčí Vousáče, až se svalí na zem.

„Maria je naše,“ říká dívka. Mluví teď hlubokým hrdelním hlasem, do něhož se mísí bizarní vysoké tóny. „Jsme její rodina. Její krev a kosti. Osvobodili jsme její duši. Když nám ubližujete svými cetkami, jen ji zraňujete.“

Di Stefano znovu vstupuje do potyčky, před sebou kříž, a křičí: „Jsem připraven tu oběť podstoupit, abych jí zajistil svobodu.“

Bleskne mi hlavou, jaký má Maddelena pocit z toho, že Di Stefano vzal tohle rozhodnutí do vlastních rukou. K mému zděšení se zdá, že jí to nevádí. Jo, jasně, podílí se na celé té frašce. Hraje podle scénáře.

A tak to jde dál. Žlutooká Maria verbálně napadá Di Stefana, plive, vríská a chová se všeobecně nepatřičně. Di Stefano zůstává neochvějně zbožný. Ohání se náboženskými symboly na způsob vyhrožování pepřovým sprejem a minimálně třikrát za minutu zmiňuje Ježíše Krista. Tlumočník Tony má co dělat, aby mu stačil.

A jsme u toho. Je univerzální pravda, že čím víc je smích nemístný, tím víc se stává ztřeštěně lahodným.

Tabu jsou legrační. Prostě jsou. Zrovna když byste se rozhodně a každopádně neměli smát, smích nabývá na síle a vznětlivosti. Tak děsivě nevyhnutelný jako třeba kýchnutí nebo svědění v místě, kde se *musíte* poškrábat, jakkoli debilně budete vypadat.

Například jste na pohřbu mezi pozůstalými zdrcenými žalem. Nebo sedíte za stolem v televizním zpravodajství, hledíte do kamery a vykládáte světu o nejnovější genocidě.

Nebo, jako v mém případě, sledujete fingované vymítání ďábla.

Určitě nejsem jediný na světě, kdo považuje *Vymítáče ďábla* za komedii. Už když jsem ten film koncem osmdesátých let viděl ještě jako dítě poprvé, spíš jsem se u něj pochechtával, než aby mi po zádech běhal mráz. Ta Friedkinova škrobená vážnost mě zkrátka lechtala na žebrech. „Kristova síla tě vyžene!“ se stalo něčím,

co se na hřišti pokřikuje na ostatní děti s úsměvem od ucha k uchu.

Děj nabírá obrátky a mé nutkání smát se tomu narůstá. Celá tahle šaráda probíhá s tak smrtelnou vážností, že je smích jedinou logickou reakcí. Část mého já se *potřebuje* smát, abych ty absurdní osůbky vymýtil ze sebe. A zatímco mě přemáhá upřímné veselí, je nepochybné, že můj smích bude taky něco jako prohlášení. Protože setrvalá víra lidí v příhodně neviditelné ďábly tak moc ztěžuje práci vědcům. Uvazuje pokrok na vodítko a podporuje zpátečnické uvažování.

Když v roce 2012 vystoupil v jednom televizním pořadu v Dominikánské republice americký kouzelník Wayne Houchin, nečekaně mu zapálil hlavu muž, jenž údajně věřil, že Houchin praktikuje woodoo. V roce 2013 vyšlo při průzkumu veřejného mínění najevo, že padesát procent Američanů věří v ďábly a exorcismus. A nedávno se britský lékař a televizní moderátor Christian Jessen v dokumentu o „léčbě gayů“ setkal se zástupci americké mládeže, kteří se skutečně domnívali, že homosexualita je způsobena ďábelským zamořením.

Víra v pojetí Satana, který se zmocňuje dětí, vede na celém světě k vraždám. Ty někdy bývají záměrné: děti jsou upalovány a pohřbívány zaživa. Něco takového pochází přímo z doby temna. Další úmrtí jsou důsledkem pomýlených pokusů vyhnat domnělé demony ven, často některým z těch podivínských exorcistů. Při nedávném případě z Filipín v roce 2011 zemřela po fušerském pětidenním exorcismu hladověním mladá anorektička jménem Dorca Beltre.

Takže se téhle středověké hovadině musíme smát. Je to naše povinnost.

Z hlubin mého břicha vytryskne smích, umocněný svou velkolepou nevhodností.

Razíme si cestu ven Satanovou rozevřenou tlamou, rámuující vchod a východ. Bex ještě pořád ječí.

Jednoduchý vlak duchů ji proměňuje ve slečnu v neznázích. Když se o naše obličeje otírají nylonové pavučiny a vlevo, vpravo i uprostřed vyskakují šklebící se démoni, pokaždé mě sevře pažemi jako vyděšená koala.

Pekelný hotel se nachází ve složitém propletenci křiklavých žárovek, horských drah a zběsilých jeřábovitých atrakcí na vzdáleném konci brightonského přístavu. Když jsme oba doma a potřebujeme probrat novinky, tohle je náš rituál: vlak duchů a po něm pivo a hranolky. Do Pekelného hotelu jsem zavítal víckrát než do skutečných hotelů. Stejně jako Bex, ale přesto nad ní podle všeho neztrácí tuhle prvotní moc. Já na stranu druhou prostě oceňuju věkovitou mechaniku do sebe zapadajících koleček, která naše vozítko pohání tmou. Tahle návštěva mi připadá hodně mimořádná: od té doby, co jsem před několika týdny vyšel z odvykačky, jsme spolu poprvé.

Cestou zpátky se procházíme po půvabně nerovných prknech přístavní hráze, v jejímž prostředku stojí podnik Victoria's Bar, kam máme namířeno. Obzor na západě plane. Nad našimi hlavami poletují rackové, zdánlivě proti vlastní vůli unášeni rozmarnými poryvy větru – toho druhu, co vám dokáže skočit do krku a ukrást dech. Bex uchopí oběma rukama své divoce kudrnaté zrzavé vlasy a spoutá je ozdobnou gumičkou.

„Na tohle jsem se tě asi ještě neptal,“ říkám. „Vím, že nejsi vyloženě věřící, ale přece jen si myslíš, že Bůh *možná* existuje. Takže věříš v duchy?“